

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md
e-mail: secretariat@justice.gov.md

12.07.2023 nr. 04/1-6220
la nr. 18-69-6711 din 26.06.2023

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare
Cancelaria de Stat**

Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor (**număr unic 503/MAIA/2023**), relevăm următoarele.

La proiectul de lege:

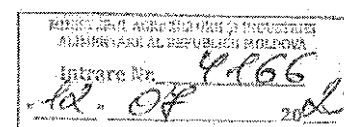
În procesul de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene (în continuare - UE), este necesară nu transpunerea literală a prevederilor Directivelor/Regulamentelor, ci elaborarea textelor normative prin raportare la legislația națională, precum și respectarea rigorilor normative din punct de vedere al expunerii. Transpunerea ar trebui să constea nu în reproducerea normei UE *ad litteram*, ci în redarea sensului reglementării, în formularea unei soluții juridice identice, fie ajustate la realitățile naționale. Remarcăm că, statul care implementează legislația nu trebuie să repete cuvânt cu cuvânt legislația UE, dar formularea trebuie să fie pe atât de similară regulamentului pe cât posibil. Legislația națională trebuie să acorde persoanelor interesate o dispoziție clară și precisă a drepturilor și obligațiilor lor și să permită statului să asigure aceste drepturi și obligații.

În ordinea celor expuse, la revizuirea proiectului în cauză se va ține cont de faptul că, prevederile actului normativ trebuie expuse într-un limbaj simplu, clar și concis, astfel ca la aplicarea acestora să nu genereze interpretări diferite, fapt ce va crea probleme la aplicare. Astfel, proiectul se va revizui integral sub aspectul excluderii normelor ambigue și expunerii concrete normelor.

Atragem atenția că, la elaborarea proiectului de lege urmează a fi respectată cerința obligatorie prevăzută la pct. 12 sbp. 1) din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, potrivit căreia proiectul actului normativ trebuie redactat în conformitate cu cerințele tehnicii legislative naționale.

La forma actuală a proiectului de lege se consideră necesară reanalizarea și reformularea textului conform exigențelor tehnicii legislative referitoare la stilul normativ și criteriile de claritate și previzibilitate pe care trebuie să le îndeplinească prevederile acestuia.

Totodată, atragem atenția că, deși în clauza de armonizare s-a indicat că legea transpune Regulamentului (UE) 2016/2031, de fapt nu se transpun toate prevederile actului UE. Potrivit pct. 31 sbp. 3) din Regulamentul privind armonizarea legislației

Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, pentru transpunerea parțială a prevederilor actului Uniunii Europene în clauza de armonizare se utilizează calificativul de apreciere a compatibilității „transpune parțial”.

La cap. I, denumirea acestuia trebuie redată în redacția „Dispoziții generale”. Or, potrivit art. 45 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare, orientează întreaga reglementare, explică termeni (noțiuni) și definesc concepte.

În partea ce vizează structurarea și gruparea normelor, este necesară conformarea proiectului prevederilor statuate la art. 51 alin. (5) - (7) din *Legea nr. 100/2017*, care dispun că:

„5) articolul poate fi divizat în alineate, constituite, de regulă, dintr-o singură propoziție sau frază, prin care se reglementează o dispoziție specifică ansamblului normelor articolului. Dacă dispoziția alineatului nu poate fi exprimată într-o singură propoziție sau frază, pot fi utilizate mai multe propoziții sau fraze.

(6) Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

(7) În caz de necesitate, literele pot avea diviziuni care fie sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, sau exprimate prin cifre romane mici, luate între paranteze, fie sunt precedate de liniuță și încep din rând nou.”

Astfel, necesită a fi remarcat că pentru precizia normei, toate elementele de structură sau diviziunile ale articolului trebuie să fie numerotate, în modul prevăzut la art. 51 alin. (5)-(7).

La art. 1, pentru corectitudinea redactării:

la alin. (1), textul „(denumite în continuare „organisme dăunătoare”)” propunem a fi substituit cu textul „(în continuare-organisme dăunătoare)”;

Totodată, este neclară semnificația expresiei „la un nivel acceptabil”, motiv pentru care, urmează a se clarifica semnificația acestei expresii, în caz contrar norma dată avînd doar un caracter general și declarativ;

+ la alin. (3), cuvintele „aprobata de Guvern” urmează a fi substituite cu cuvintele „aprobat prin hotărâre a Guvernului”, iar cuvintele „în sensul prezentei legi” propunem a fi excluse, deoarece sunt de prisos.

La art. 2, pentru rigoare normativă:

titlul urmează a fi completat cu cuvântul „principale”;

în conținutul textului părții introductive, este necesară substituirea cuvintelor „se aplică următoarele definiții” cu cuvintele „următoarele noțiuni principale semnifică”;

în partea ce ține de numerotarea în text a noțiunilor utilizate, semnalăm că potrivit exigențelor tehnicii legislative, termenii și/sau conceptele din debutul enumerărilor trebuie să fie scriși cu inițiale mici, evidențiați prin caractere italice și

expuse din alineat, printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală;

la noțiunea „autoritate competentă”, sintagma „autoritatea centrală” sugerăm a fi substituită cu sintagma „autoritatea administrativă centrală”, iar textul „organizare a controalelor oficiale și alte activități oficiale, în conformitate cu legislația națională” propunem a fi scris în formula „organizarea controlului de stat, precum și de alte responsabilități în temeiul actelor normative ce reglementează relațiile din domeniile de activitate încredințate”.

La art. 4, articolul în integralitatea sa necesită revizuire, deoarece norma acestuia nu corelează cu textul părții introductive a art. 3 la care face trimitere. OI, în textul art. 3 nu se menționează despre un „teritoriu determinat”.

La art. 5:

la alin. (2), pentru utilizarea unui limbaj normativ consacrat, cuvântul „menționate” se va substitui cu cuvântul „prevăzute”. Observația dată este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect. Adicional, se va analiza dacă, norma cuprinsă la alin. (2) nu necesită a fi integrată în conținutul art. 3;

la alin. (3), expresia „din prezentul articol” necesită a fi exclusă, deoarece potrivit art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect).

La art. 7, în legătură cu faptul că, textul face referință la „criterii”, ar fi necesar de revizuit redacțiile actuale ale art. 3, 6 alin. (1), 29 alin. (2), 30 alin. (2) și art. 49 alin. (3), în textele cărora se utilizează termenul „condiții”.

La art. 8:

la alineatul al doilea, pentru a nu genera confuzie în rândul celor care trebuie să aplice aceste dispoziții, urmează a fi revizuit textul „Se permite activitatea în cauză, printr-o autorizare”, întrucât nu este de înțeles ce se are în vedere prin „activitatea în cauză”;

la alin. (4), norma este neclară în contextul menținerii cuvintelor „ia măsurile necesare în caz de nerespectare”, fără a fi prevăzute normele respective care ar determina măsurile avute în vedere.

La art. 9 alin. (2), pentru cursivitatea textului, propunem ca formularea „Alineatul (1)” să fie redată sub forma „Prevederile alineatului (1)”. Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

La art. 10:

la alineatul întâi, textul „(„confirmarea oficială”)” urmează a fi eliminat, deoarece mențiunea dată se regăsește în titlul aceluiași articol (observație valabilă și pentru art. 25 alin. (1), 27 alin. (1));

pentru a fi asigurată respectarea uniformității terminologiei utilizate pe tot parcursul textului proiectului, se va reanaliza textul „într-o regiune/areal a/al țării” (observație valabilă și pentru art. 11 lit. b), art. 14 alin. (2));

la alineatul al doilea, se va exclude termenul inutil „respectivă”;

este necesară numerotarea elementelor structurale potrivit art. 51 din *Legea nr. 100/2017*, iar termenul „paragraf” se va revizui, deoarece nu este recomandat de normele tehnicii legislative.

La art. 12, pentru corectitudinea redactării, ultima teză urmează a fi plasată în continuarea textului prevăzut pentru alin. (2), dar nu din alineat.

La art. 14:

în contextul utilizării cuvintelor „În conformitate cu prevederile stabilite de prezenta lege”, norma este neclară, fiindcă nu sunt făcute trimiteri la prevederile respective din lege, fapt ce va determina nefuncționalitatea acesteia;

la alin. (6), termenul „indicația” propunem a fi substituit cu termenul „cererea”, fiind mai adecvat, iar termenul „recheamă” urmează a fi scris sub forma sa corectă „retrage”.

La art. 17 alin. (1), pentru corectitudinea redactării, textul „specificate în anexa nr. 2 la prezenta lege” urmează a fi substituit cu textul „prevăzute la anexa nr. 2” (observație valabilă pentru situații similare din proiect).

La art. 18 alin. (1), după termenul „zone” propunem a fi introdus termenul „demarcate”, iar textul „(zonă demarcată)” din finalul normei de exclus.

La art. 19, sugerăm excluderea textului propus pentru alin. (7). Totodată, norma actuală a acestuia sugerăm a fi inserată în textul art. 16 sub forma unui alineat distinct, care va fi scris, în redacția:

„(2) Guvernul aprobă lista organismelor dăunătoare de carantină care fac obiectul unor măsuri de eradicare care necesită opt ani sau mai mult, precum și condițiile de aplicare a acestora.”

Sugerăm ca textul propus pentru art. 21 să fie introdus la Cap. VIII, consacrat dispozițiilor finale.

La art. 22 alin. (3), 24 alin. (2), 26 alin. (3), 27 alin. (2), 34 alin. (2), pentru păstrarea unității terminologice sugerăm substituirea cuvântului „solicitare” cu cuvântul „cerere”.

La art. 25:

la alin. (1), pentru o exprimare corectă, este necesară reformularea textului „pe teritoriul său sau pe o parte din acesta”, or, precizăm că Guvernul nu poate avea teritoriul său, așa cum reiese din conținutul normei;

la alin. (2) lit. a), termenul „organismelor” este impropriu limbajului juridic, astfel că propunem înlocuirea acestuia cu o alternativă adecvată.

La art. 28:

în titlu și în conținutul textului formulat pentru alin. (1) lit. a), cuvântul „anumitor” din formularea „măsuri specifice împotriva anumitor organisme dăunătoare de carantină” nu conferă precizie și claritate normei, motiv pentru care propunem reanalizarea/detalierăa cuvântului specificat;

la alin. (1) lit. k), cuvintele „ale organismelor” trebuie scrise sub forma lor corectă „pentru organismele”;

la alin. (5), se va analiza suplimentar menținerea normei acestuia, având în vedere că la alin. (2) al aceluiași articol se menționează despre aplicarea imediată a măsurilor aprobate de către autoritatea competentă.

La art. 29 alin. (1), pentru precizia normei, cuvintele „inclus pe lista dăunătorilor de carantină” urmează a fi substituite cu textul „inclus în Lista organismelor

dăunătoare de carantină pentru Republica Moldova, prevăzută la art. 5 alin. (2)”. În acest sens, urmează a se revedea și conținutul art. 32 alin. (1), în textul căruia se regăsesc cuvintele „nu este un organism dăunător de carantină pentru Republica Moldova”.

La art. 30, semnalăm că titlul acestuia este identic cu cel prevăzut la art. 29, fapt ce nu este admis de regulile tehnicii legislative. Prin urmare, este necesar de făcut corectarea de rigoare.

La art. 31, 32 alin. (3), cuvintele „la recomandarea” se vor substitui cu cuvintele „la propunerea”.

La art. 37:

la alin. (1), cuvintele „nu introduc și nu fac să circule” necesită a fi reformulate, astfel încât norma să fie prevăzută sub formă de interdicție;

la alin. (6), pentru claritatea normei, textul „ori semințele CAC (Obișnuit - Conformitas Agraria Communitatis)” sugerăm a fi scris sub forma „de categoria „Obișnuit”- material de înmulțire și plantare (echivalent cu materialul CAC - Conformitas Agraria Communitatis)”.

Art. 38 urmează a fi exclus, iar norma acestuia propunem a fi inserată în conținutul art. 36.

La art. 40:

la alin. (2), pentru asigurarea unei exprimări specifice stilului normativ, cuvintele „Primul dintre respectivele acte” urmează a fi reformulate, or, în redacția propusă, norma are o formulare defectuoasă;

norma de la alin. (4) urmează a fi revizuită în raport cu norma stabilită la alin. (2) al aceluiași articol. Or, precizăm că la alin. (2), norma prevede despre aprobarea listei plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, a căror introducere pe teritoriul Republicii Moldova este interzisă. La alin. (4), cuvintele „În cazurile în care au fost introduse pe teritoriul altor state” provoacă confuzie în text, motiv pentru care necesită a fi reanalizate.

La art. 41 alin. (2), pentru claritatea normei, este necesară reformularea cuvintelor „cerințele specifice aferente”.

La art. 42:

la alin. (2), norma este neclară sub aspectul utilizării cuvintelor „vizate de lista respectivă”, motiv pentru care urmează a fi reformulate/eliminate;

la alin. (3), urmează a fi revizuite cuvintele „aprobă acte de implementare a prezentului articol”, deoarece au o formulare mult prea generală. De precizat că, actele în executare intervin doar în situațiile când actul normativ în temeiul căruia sunt emise nu reglementează în întregime domeniul legiferat și prevede în mod expres posibilitatea emiterii de acte subsecvente pentru lămurirea deplină a problematicilor analizate în actul normativ de bază. Astfel, atunci când într-un act normativ se prevede emiterea unor norme în aplicarea sa, trebuie neapărat stabilită instituția responsabilă pentru elaborarea și adoptarea acestora, nivelul actului prin care se aprobă și denumirea sa.;

la alin. (4), textul „care figurează în actul implementare, prevăzut la alineatul (3) sau sub nivelul respectiv nu prezintă un nivel inacceptabil de risc datorită probabilității de a găzdui un dăunător de carantină, Guvernul aprobă un act prin care elimină planta, produsul vegetal sau obiectul în cauză de pe lista menționată la

alineatul respectiv în ceea ce privește alte țări vizate” urmează a fi substituit cu textul „nu prezintă un nivel inacceptabil de risc datorită probabilității de a găzdui un dăunător de carantină, Guvernul modifică lista prevăzută la alineatul (2) în sensul eliminării plantei, produsului vegetal sau obiectului în cauză în ceea ce privește țările vizate”;

la alin. (6), cuvintele „poate stabili” urmează a fi prevăzute sub forma „aprobă”, pentru a nu admite constituirea un instrument abuziv în ceea ce privește lăsarea la latitudinea autorității competente de a decide la propria discreție în privința stabilirii normelor privind procedura care ar trebui urmată în cazul realizării evaluării a riscurilor. Aceeași observație este valabilă și pentru art. 61 alin. (2).

La art. 43 alin. (1) lit. a), urmează a se indica prin ce act este aprobat standardul internațional despre care se menționează în articolul respectiv și în ce măsură standardul respectiv este în vigoare pentru Republica Moldova.

La art. 44 alin. (2), este neclar modul de implementare a normei preconizate, din care cauză propunem a fi reanalizat conținutul acesteia.

La art. 49 alin. (1), 61 alin. (2) și art. 64 alin. (3), cuvintele „prin intermediul unor dispoziții” necesită a fi excluse.

La art. 50:

cuvintele „O dată la 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei Legi” propunem a fi scrise în formula „La expirarea fiecărei perioade de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi”;

formulara „măsurilor asociate importurilor pe teritoriul Republicii Moldova” are un caracter vag, fiind necesară definirea acestora sau completarea normei cu o trimitere la dispoziția prin care acestea sunt reglementate.

La art. 51, semnalăm că în textul normei nu se face referință la anexele nr. 3 și 4, după cum este indicat în titlul acestuia.

La art. 52 alin. (4), urmează a fi revizuite cuvintele „aprobă măsuri de abrogare sau modificare”, ca fiind formulate necorespunzător.

La art. 53 alin. (3), 54 alin. (3), referitor la cuvintele „aprobă acte aplicabile imediat”, este necesar a fi detaliate.

La art. 63 norma preconizată la alin. (4) urmează a fi exclusă, or, conform obiectului de reglementare, aceasta ar trebui inserată în textul Cap. VIII, consacrat dispozițiilor finale.

La art. 65:

în titlu, cuvintele „oficial al” propunem a fi excluse;

la alin. (1), pentru corectitudinea redactării, cuvântul „întocmește” urmează a fi scris sub forma „institue”;

alin. (4), în redacția propusă, nu poate fi acceptat, motiv pentru care necesită a fi exclus. Or, în legătură cu norma de la lit. a), menționăm că nu ar fi necesar de prevăzut norme speciale în lege, în sensul că dacă ar fi cazul de inclus la alin. (3) o anumită categorie de operator profesionist care ar fi exceptată de la aplicarea prevederilor alin. (1) urmează a fi înaintate propuneri de modificare a acestei legi. Norma preconizată pentru lit. b), nu este necesară, în contextul dispoziției cuprinse în textul final de la alin. (1). Norma de la lit. c) sugerăm a fi introdusă la alin. (3) lit. b).

La art. 66 alin. (2), urmează a fi eliminat cuvântul inutil „Respectiva”.

La art. 68 alin. (1), pentru precizia normei, cuvintele „registru respectiv” necesită a fi reformulate, în sensul de a fi indicat și articolul vizat care prevede despre instituirea și ținerea registrului avut în vedere.

La art. 70 alin. (1), urmează a fi revizuit ultimul enunț, deoarece admite confuzie în text prin menținerea cuvintelor „Primul paragraf”.

La art. 71 alin. (1) lit. d), pentru claritatea normei, necesită a fi revizuite cuvintele „respectă normele aprobate în conformitate cu dispozițiile aprobate”.

La art. 72 alin. (3), pentru a fi asigurată respectarea uniformității terminologiei utilizate pe tot parcursul textului proiectului, exprimarea „În plus, față de situațiile menționate” urmează a fi scrisă sub forma „Adițional la cazurile prevăzute”. În acest sens, urmează a se revedea și conținutul art. 79 alin. (3).

La art. 76, pentru unitate redacțională cu celelalte prevederi ale proiectului:

necesită a fi eliminată abrevierea „CIPP”. Or, semnalăm că potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din *Legea nr. 100/2017*, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. În acest sens, urmează a se revedea și redacția de la art. 100 alin. (2);

la alin. (1), propunem a fi reformulat textul „este conform anexei nr. 5” (a se vedea art. 71 alin. (1));

la alin. (4), textul „Autoritatea competentă aprobă, în conformitate cu articolul 104, dispoziții pentru completarea condițiilor de acceptare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat” urmează a fi substituit cu textul „Suplimentar condiției prevăzute la alin. (4), autoritatea competentă este în drept să stabilească, dacă este necesar, alte condiții de acceptare”.

La art. 77 alin. (3), 83 alin. (3), textul „Prin intermediul unor dispoziții/proceduri,” urmează a fi exclus, ca fiind inutil.

La art. 79 alin. (5), semnalăm că norma este neclară prin folosirea sintagmei „În decursul a 4 ani”, neînțelegându-se dacă se referă la expirarea perioadei indicate.

La art. 81 alin. (2), textul „aprobă, în conformitate cu articolul 104, dispoziții/proceduri pentru implementarea prezentei legi prin care să prevadă” sugerăm a fi substituit cu textul „este în drept să stabilească”. În acest sens, se va revedea și redacția art. 87 alin. (4), 89 alin. (2), precum și art. 98 alin. (1).

La art. 82 sugerăm revizuirea alineatului al doilea, deoarece, în redacția propusă, nu are un conținut clar.

Cap. VIII, în redacția actuală, este inacceptabil. Or, atragem atenția că, în conformitate cu art. 47 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ, iar potrivit art. 48 alin. (1) din actul legislativ anterior menționat, dispozițiile tranzitorii cuprind măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ. Astfel, normele prevăzute pentru art. 104 și 105 și 107 alin. (2) se vor elimina din conținutul proiectului. Art. 108, care va deveni art. 104 urmează a fi intitulat „Intrarea în vigoare și măsuri de implementare”.

Referitor la art. 106, reținem că caracterul normativ al legii impune stabilirea unor norme exprese referitoare la drepturi și obligații ce trebuie stabilite în sarcina destinatarilor normei juridice, dar și a consecințelor nerespectării acestor obligații, prin instituirea de sancțiuni. Respectiv, legislatorul are competența de a decide în

privința sancționării unei încălcări a legii și în privința naturii și mărimii pedepsei, iar delegarea competenței Guvernului în vederea stabilirii regimului sancțiunilor pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi se consideră a fi nejustificată. Prin urmare, se impune necesitatea de a se stabili forma sancțiunii, fapta pentru care se stabilește sancțiunea, de a se identifica expres care este autoritatea competentă în stabilirea sancțiunii.

Subsecvent celor expuse supra, considerăm că în redacția propusă, proiectul de lege se abate de la exigențele tehnicii legislative menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Prin urmare, este necesară definitivarea redacțională a conținutului proiectului, astfel încât să fie folosit limbajul de redactare specific și propriu sistemului național de drept. Or, la elaborarea proiectelor de acte normative care au drept scop asigurarea compatibilității normelor de drept intern cu cele ale Uniunii Europene, textele acestora trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației.

Sub aspect de redactare, semnalăm faptul că proiectul nu cuprinde o terminologie constantă și uniformă potrivit art. 54 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 100/2017*. Totodată, se va ține cont de art. 54 alin. (1) lit. j) *Legea nr. 100/2017*, potrivit căruia verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent, în acest fel accentuându-se caracterul imperativ al normei.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Digitally signed by Copechi Stanislav
Date: 2023.07.12 09:29:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

16.08.2023 nr. 04/1-7462
la nr. 09-07/165/2447 din 08.08.2023

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor (**număr unic 503/MAIA/2023**), prezentat spre examinare repetată, apreciem că propunerile și observațiile formulate de către Ministerul Justiției au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.

La forma actuală a proiectului de lege, menționăm că textul acestuia este susceptibil de îmbunătățiri sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Potrivit art. 31 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, proiectele actelor normative care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene sunt marcate pe prima pagină în colțul drept de sus cu sigla „UE”. Prin urmare, proiectul legii se va completa cu sigla „UE”.

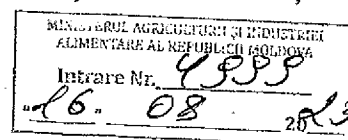
Cu referire la clauza de armonizare, prin prisma pct. 31 sbp. 2) și 3) din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărâre de Guvern nr. 1171/2018, la utilizarea calificativului de apreciere a compatibilității „transpune parțial” se va indica actul Uniunii Europene (UE) care se transpune, fără a face trimitere la elementele structurale a actului UE. În cazul transpunerii selective a actului UE, menționându-se expres componentele actului Uniunii Europene (capitolul, articolul, litera, punctul, anexa etc.) care se transpun integral, calificativul „parțial” se va exclude.

Suplimentar, ținând cont de prevederile art. 51 alin. (5) și (6) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, în clauza de armonizare, se va indica și denumirea diviziunii elementului structural care se transpune, după următorul exemplu „art. 1 alin. (1) și (2); art. 2, 3 și 4; art. 5 alin. (1), (2) și (3), art. 6; art. 7; art. 8 alin. (1)-(4)” și în continuare.

Pentru claritatea exprimării, în conținutul clauzei de armonizare necesită a fi supus revizuirii și textul „Partea B) Regulamentul (UE)”.

La art. 1 alin. (3), pentru rigoarea exprimării, cuvintele „aprobată prin Hotărâre a Guvernului” propunem a fi substituite cu cuvintele „aprobate de Guvern”.

La art. 3 în titlu, cuvântul „Definirea” propunem a fi substituit cu cuvântul „Identificarea”, care se regăsește în Anexa nr. 1. În acest sens, a se vedea și titlul art. 36.

La art. 5, pentru corectitudinea redactării:

Alin. (2) și (3), cuvântul „marcate” sugerăm a fi scris sub forma „incluse”, ca fiind mai adecvat în context.

Alin. (4), cuvântul „prevăzută” necesită a fi scris sub forma „prevăzute”. Aceeași observație este valabilă pentru art. 29 alin. (7), 32 alin. (1).

La art. 6 alin. (2), pentru a fi asigurată respectarea uniformității terminologiei utilizate pe tot parcursul textului proiectului, cuvântul „arată” urmează a fi substituit cu cuvântul „demonstrează”.

În legătură cu art. 7, apreciem că norma acestuia ar trebui inclusă în cuprinsul art. 1, consacrat caracteristicii organismelor dăunătoare de carantină, în sensul completării acestuia cu o ipoteză nouă care va fi marcată sub forma de alin. (2), în redacția:

„(2) Criteriile pentru identificarea organismelor care pot fi considerate organisme dăunătoare de carantină, prevăzute la capitolul I din anexa nr. 1 sunt ajustate în funcție de evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale relevante.”.

Propunerea de mai sus este valabilă și pentru cazul similar de la actualul art. 38, norma căruia ar trebui inclusă în cuprinsul art. 36.

La art. 8:

Constatăm o inadvertență în ceea ce privește numerotarea alin. (2), având în vedere că respectivul este numerotat de două ori, motiv pentru care se impune corectarea de rigoare.

Alin. (2) lit. a), pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară reformularea cuvintelor „trebuie păstrat” cu cuvintele „este păstrat”. Or, norma ar trebui să îmbrace forma unei obligații, având în vedere caracterul conduitei impuse sau datorate. Prin urmare, se impune necesitatea de a fi supuse revizuirii normele propuse la lit. b) și c). Reiterăm observația, în mod corespunzător, pentru art. 48 alin. (2) lit. a), b) și d).

Alin. (3) enunțul al doilea, pentru claritatea normei, cuvintele „inclusiv restricțiile necesare” urmează a fi revizuite, în sensul indicării restricțiilor avute în vedere.

La art. 10 alin. (2), pentru claritatea normei, după sintagma „Confirmarea oficială” recomandăm să fie completate cuvintele „a prezenței unui organism dăunător de carantină”.

La art. 14 alin. (7), după cuvintele „în cauză” sugerăm a fi completat textul „prevăzute la alineatul (5)”.

La art. 16 alin. (1), precum și în alte situații similare din proiect, pentru o exprimare corespunzătoare stilului normativ, propunem substituirea cuvântului „menționate” să fie redat sub forma „prevăzute”. În acest sens, a se revedea și cuvintele „astfel cum se menționează la” care se regăsesc pe parcursul textului proiectului.

La art. 17 alin. (1), semnalăm că norma este neclară prin folosirea sintagmei „din zona în cauză”. Astfel, pentru predictibilitatea normei, este necesară reformularea textului în sensul corelării cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. a) și b).

La art. 19:

În titlu, este necesară revederea cuvântului „restricțiilor”, care are o utilizare eronată textul proiectului. Aceeași observație o reiterăm și pentru art. 28 alin. (1) lit. g), art. 48 alin. (3) și (4).

La alin. (4):

În partea introductivă, cuvintele „în cauză” urmează a fi substituite cu textul „prevăzute la art. 17 alin. (1)”, iar textul „a fost verificat statutul de zonă nevătămată de

organisme dăunătoare pentru zona specificată. Situația respectivă se regăsește atunci când sunt îndeplinite condițiile următoare” sugerăm a fi substituit cu textul „a fost stabilit că zona respectivă este neatinsă de organisme dăunătoare, cu condiția că”. Or, atragem atenția că în textul proiectului nu se conține vreo reglementare în ceea ce privește noțiunea de „zonă nevătămată de organisme dăunătoare”.

Lit. a), cuvântul „confirmă” urmează a fi scris sub forma „demonstrează”.

Lit. b), este necesară rectificarea cuvântului „constat”.

La alin. (5), pentru o exprimare adecvată, norma cuprinsă în partea introductivă, sugerăm a fi redată astfel:

„5. La adoptarea unei decizii cu privire la modificarea limitelor zonelor infestate, ale zonelor tampon și ale zonelor demarcate prevăzute la alineatul (4) sau la eliminarea zonei demarcate prevăzute la alineatul (5), autoritatea competentă ia în considerare următorii factori:”.

La art. 22:

Alin. (4), de revăzut norma de trimitere la alin. „(3)”, având în vedere că textul acestuia nu se referă la efectuarea anchetelor.

Alin. (5), pentru rigoarea redactării, enunțul întâi, textul „rezultatele anchetelor prevăzute alineatele (1)-(3)” urmează a fi substituit cu textul „rapoarte cu rezultatele anchetelor prevăzute la alineatele (1), (2) și (3)”. Totodată, sugerăm revederea redacțiile actuale ale art. 20, în textul căruia se conține construcția „(17)-(19)”. Observația în cauză este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

Alin. (6), sintagma „acestor rapoarte” urmează a fi substituită cu textul „rapoartele prevăzute la alineatul (4)”.

La art. 23 alin. (4), cuvântul „elaborat” necesită a fi substituit cu cuvântul „aprobat”.

La art. 24 alin. (1) ultimul enunț ar trebui să constituie obiectul de reglementare al unui alineat distinct al aceluiași articol.

La art. 25:

Alin. (1), cuvintele „în cazul în care se confirmă oficial prezența organismului dăunător în cauză sau există suspiciuni cu privire la aceasta”, ca fiind inutile.

Alin. (2), partea introductivă urmează a fi scrisă, în redacția:

„(2) Planul de urgență include următoarele elemente:”.

Alin. (4), pentru a nu lăsa loc confuziei și interpretărilor, urmează a fi revizuite cuvintele „planul de intervenție”.

La art. 27 alin. (1), potrivit regulilor de tehnică legislativă, textul „denumit în continuare-plan de acțiune” urmează a fi cuprins între paranteze. Observația respectivă este valabilă pentru art. 32 alin. (1), art. 83 alin. (10) și art. 98 alin. (1).

La art. 29:

În titlu, cuvintele „nu sunt enumerate ca organisme” necesită a fi substituite cu cuvintele „nu sunt incluse în Lista organismelor”. Aceeași observație este valabilă pentru titlul art. 30.

Alin. (8), pentru claritatea normei, este necesară reformularea cuvintelor „respectivului dăunător”. Reiterăm această observație pentru art. 30 alin. (2), alin. (3), în textul căruia se regăsesc cuvintele „organismului dăunător în cauză”. Aceeași observație o reiterăm pentru art. 32 alin. (5).

La art. 30, norma propusă la alin. (6) ar trebui comasată cu cea stabilită la alin. (5), deoarece tematic se referă la același obiect de reglementare.

La art. 31 alin. (1), pentru corelare cu titlul articolului, cuvintele „măsuri mai stricte” se vor scrie sub forma „măsuri specifice mai stricte”.

La art. 32 alin. (4) lit. b) și c), pentru utilizarea unei terminologii unitare pe tot parcursul proiectului, cuvântul „arată” urmează a fi substituit cu cuvântul „demonstrează”.

La art. 35, potrivit rigorilor normative, este necesară comasarea normelor de la alin. (3) și (4), care se va marca ca alin. „(3)”, partea introductivă a căruia se va scrie în felul următor:

„(3) Autoritatea competentă revocă recunoașterea unei zone protejate în cazurile în care:”.

La art. 37:

Alin. (2), urmează a fi revăzut textul „articolul 36 litera d)”, în sensul indicării alineatului din care face parte litera d), observația este valabilă în mod corespunzător și, pentru alin. (5), (7) și (8). Tot aici, propunem a se revedea cuvântul „pragurile”, având în vedere că la alin. (8) nu sunt menționate mai multe praguri.

Alin. (5), semnalăm că sintagma „enumerare la” este improprie stilului normativ, fiind necesară substituirea acesteia cu sintagma „prevăzute la”.

Alin. (6) lit. a) și b), cuvântul „figurează” propunem a fi substituit cu cuvintele „este inclus”, fiind mai adecvat în context, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

Alin. (8), norma este formulată de o manieră imprecisă și neclară, motiv pentru care urmează a fi reanalizată. Or, ipotezele avute în vedere nu sunt clar delimitate.

În conținutul alin. (9), pentru precizia normei, cuvintele „stabilirea pragului” necesită a fi revizuite, astfel încât să fie indicat alineatul în textul căruia se face referință la prag.

La cap. IV, sugerăm de completat titlul cu cuvintele „origine sau expediate din/și de pe anumite teritorii ale altor țări”. Aceeași propunere o reiterăm pentru conținutul art. 40 alin. (1), precum și titlul art. 42 și 53.

La art. 41 alin. (5), urmează a fi reformulate cuvintele „respectiva listă”, în sensul indicării normei de trimitere în care se menționează despre lista avută în vedere. Aceeași observație este valabilă și pentru art. 53 alin. (2), în conținutul căruia se regăsesc cuvintele „în lista respectivă”.

La art. 42:

Alin. (1), pentru claritatea normei, sugerăm substituirea textului „lista stabilită în conformitate cu articolul 40 care” cu textul „lista prevăzută la articolul 40 alineatul (2) și care”.

Alin. (2), cuvintele „din actul prevăzut” urmează a fi scrise sub forma „provizorie prevăzută”.

Alin. (4) considerăm necesar a fi supus revizuirii, deoarece nu are un conținut neclar. Totodată, cuvintele „Guvernul aprobă un act prin care elimină” urmează a fi substituite cu cuvintele „modifică această listă în vederea eliminării”. Aceeași propunere este valabilă și pentru alin. (5).

Alin. (7), cuvintele „care trebuie urmate” propunem a fi excluse.

La art. 45:

Alin. (1) pentru corectitudinea redactării, cuvântul „pune” urmează a fi scris sub forma „pun”.

Alin. (2), pentru o bună înțelegere a textului, propunem a fi reformulate cuvintele „informațiile furnizate”, prin indicare dispozițiilor care fac referință la informațiile respective.

La art. 46 alin. (4), cuvintele „încălcând astfel alineatele” urmează a fi substituite cu cuvintele „cu încălcarea alineatelor”.

La art. 47 alin. (2), cuvântul „dacă” urmează a fi scris sub forma „în cazul în care”, iar cuvântul „vizate” necesită a fi substituit cu textul „care urmează a fi introduse și să tranziteze pe teritoriul Republicii Moldova înspre o altă țară”.

La art. 49 alin. (3), ar fi necesară reformularea cuvintelor „actul specificat”, or, în textul normei la care se face trimitere nu specifică vreun act. Or, pentru predictibilitatea normei este necesară indicarea actului normativ vizat.

La art. 67, pentru precizia normei, după cuvântul „Registrul” este necesară introducerea textului „prevăzut la articolul 65 alineatul (1)”.

La art. 73:

Alin. (1), cuvintele „și sunt prevăzute”, creează confuzie la interpretarea și aplicarea normei, motiv pentru care sugerăm revederea textului.

Alin. (3), pentru claritatea normei, urmează a fi revizuite cuvintele „În lista stabilită prin actul prevăzut”.

La art. 79 alin. (1):

Lit. b), norma poartă un caracter neclar prin utilizarea cuvintelor „aprobată de Guvern”, din care cauză sugerăm reanalizarea textului.

Lit. d), din considerent redacțional, cuvintele „din actul prevăzut” urmează a fi substituite cu cuvântul „prevăzută”.

La art. 81 alin. (2), pentru precizia normei, textul „la litera b)” urmează a fi substituit cu textul „alineatul (1) litera b)”.

La art. 84 alin. (1) și (3), pentru a fi asigurată respectarea uniformității terminologiei, după cuvântul „operatorii” urmează a fi completat cuvântul „profesioniști”.

La art. 92 alin. (2), urmează a fi reformulate cuvintele „nu respectă prevederile alineatului (1)”, deoarece au o utilizare incorectă în textul normei.

La art. 94 alin. (1), ar fi necesar de revizuit cuvintele „și la articolul 80”, deoarece provoacă confuzie în conținutul normei.

La art. 103 alin. (1), textul „în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat” propunem a fi substituit cu cuvintele „în conformitate cu legislația și standardele naționale în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat”.

La art. 107 alin. (3), pentru corectitudinea redactării, urmează a fi scris în redacția:

„(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 241-246, art. 748), cu modificările ulterioare. Totodată, se va revedea numerotarea alin. (3), pentru că se repetă.

Secretar de stat

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2023.08.16 08:46:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Stanislav COPEȚCHI

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

14.09.2023 nr. 04/1-8169
la nr. 09-07/2761 din 07.09.2023

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Cu referire la solicitarea participării reprezentantului Ministerului Justiției în cadrul ședinței comune interinstituționale pentru a pune în discuție obiecțiile și recomandările autorităților asupra proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor (număr unic - 503/MAIA/2023), comunicăm că, observațiile formulate de către Ministerul Justiției în cadrul procedurii de expertiză juridică expuse în avizul nr. 04/1-7462 din 12.07.2023 au fost acceptate. Respectiv, nu se justifică participarea Ministerului Justiției în cadrul ședinței preconizate pentru data de 14 septembrie 2023.

Secretar de stat

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2023.09.14 14:07:44 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eduard SERBENCO

